

Mapa de la lectura pública de les comarques gironines

Mapa de lectura pública de les comarques de Girona

		Inexistent. Cal construir		No adequada. Cal ampliar o traslladar		Biblioteca adequada		BCU: Biblioteca Central Urbana BCC: Biblioteca central comarcal. BF: Biblioteca filial. BL: Biblioteca Local. NE: No existent. PC: Pla de ciutat. Prox.: Biblioteca de proximitat							
MUNICIPI		TIPUS	SUPERFÍCIE PROGRAMA	SUPER- FÍCIE SÍNTESI	% superfície síntesi/ programa	% no adequa- ció	ADEQUADA	MUNICIPI		TIPUS	SUPERFÍCIE PROGRAMA	SUPER- FÍCIE SÍNTESI	% superfície síntesi/ programa	% no adequa- ció	ADEQUADA
Alt Empordà	Figueres (45.262)	BCC/BCU	2.412	1.500	62,2	37,8	adequada	Gironès	Cassà de la Selva (9.925)	BL	1.095	495	45,2	54,8	no adequada
	La Jonquera (3.203)	BF	481	297	61,8	38,2	adequada		Llagostera (8.157)	BL	971	850	87,6	12,4	adequada
	Castelló d'Empúries (11.794)	BF	1.190	820	68,9	31,1	adequada		Girona (Salvador Allende)	proximitat	610	793	130	-30	adequada
	L'Escala (10.508)	BL	1.125	428	38	62	no adequada		Girona (Antònia Adroher)	proximitat	795	685	86,2	13,8	adequada
	Llançà (5.105)	BL	758	100	13,2	86,8	no adequada		Girona (Just M. Casero)	proximitat	710	585	82,4	17,6	adequada
	Roses (19.896)	BL	1.595	763	47,8	52,2	no adequada		Girona (Ernest Lluch)	proximitat	790	599	75,8	24,2	adequada
	Vilafant (5.523)	BL	787	NE					Salt (30.146)	proximitat	pendent PC	350			
Baix Empordà	Figueres (45.262)	proximitat	pendent PC	NE				Ripollès	Banyoles (19.341)	BCC	1.567	750	47,9	52,1	no adequada
	La Bisbal d'Empordà (10.679)	BCC	1.134	500	44,1	55,9	no adequada		Porqueres (4.491)	BF	674	775	115	-15	adequada
	Begur (4.221)	BF	633	234	37	63	no adequada		Ripoll (10.904)	BCC	1.145	1.788	156,1	-56,1	adequada
	Calonge (10.851)	BL	1.142	909	79,6	20,4	adequada		Campdevànol (3.469)	BF	520	190	36,5	63,5	no adequada
	Castell-Platja d'Aro (10.527)	BL	1.126	500	44,4	55,6	no adequada		Sant Joan de les Abadesses (3.469)	BF	520	25	4,8	95,2	no adequada
	Palafrugell (22.880)	BL	1.707	1.046	61,3	38,7	adequada		Blanes (39.785)	BCC/BCU	2.254	2.100	93,2	6,8	adequada
	Palamós (17.813)	BL	1.491	955	64,1	35,9	adequada		Lloret de Mar (40.387)	BCU	2.285	2.214	96,9	3,1	adequada
	Sant Feliu de Guíxols (21.961)	BL	1.672	965	57,7	42,3	adequada		Breda (3.767)	BF	565	161	28,5	71,5	no adequada
	Santa Cristina d'Aro (5.106)	BL	758	110	14,5	85,5	no adequada		Hostalric (4.018)	BF	603	204	33,8	66,2	no adequada
	Torredella de Montgrí (11.494)	BL	1.175	796	67,8	32,2	adequada		Riells i Viabrea (3.980)	BF	597	250	41,9	58,1	no adequada
Garrotxa	Puigcerdà (8.957)	BCC	1.027	785	76,4	23,6	adequada	Selva	Vilobí d'Onyar (3.053)	BF	458	92	20,1	79,9	no adequada
	Olot (33.813)	BCC/BCU	2.081	1.217	58,5	41,5	adequada		Anglès (5.719)	BL	800	533	66,6	33,4	adequada
	Olot (33.813)	proximitat	pendent PC	NE					Arbúcies (6.741)	BL	872	117	13,4	86,6	no adequada
	Girona (97.198)	BCC/BCU	3.825	7.055	184,5	-84,5	adequada		Caldes de Malavella (7.071)	BL	895	206	23	77	no adequada
	Salt (30.146)	BCU	1.975	1.185	60	40	adequada		Maçanet de la Selva (7.175)	BL	902	849	94,1	5,9	adequada
	Bescanó (4.705)	BF	732	173	23,6	76,4	no adequada		Sant Hilari Sacalm	BL	803	785	97,7	2,3	adequada
	Celrà (4.914)	BF	745	267	35,8	64,2	no adequada		Santa Coloma de Farners (12.448)	BL	1.222	1.065	87,1	12,9	adequada
	Quart (3.255)	BF	488	205	42	58	no adequada		Sils (5.702)	BL	799	304	38	62	no adequada
Gironès	Sant Gregori (3.343)	BF	502	576	114,8	-14,8	adequada	Tossa de Mar (5.952)	BL	817	316	38,7	61,3	no adequada	
	Sant Julià de Ramis (3.467)	BF	520	125	24	76	no adequada	Vidreres (5.952)	BL	942	1.065	38,7	61,3	no adequada	
	Sarrià de Ter (4.790)	BF	737	743	100,8	-0,8	adequada	Blanes (39.785)	proximitat	pendent PC	NE				

Biblioteques que s'han quedat petites

RADIOGRAFIA • A les comarques gironines hi ha 23 biblioteques que cal ampliar perquè no s'ajusten al que marca el mapa de la lectura pública de Catalunya. **PROJECTES** Olot, Blanes i Salt han començat a redactar els plans per a les noves biblioteques de proximitat a la seva xarxa urbana. **CONSTRUCCIÓ** Vilablareix i Santa Cristina d'Aro han reprès les obres

Gemma Busquets Ros
GIRONA

El 24 de març, en una visita a Figueres, la consellera de Cultura, Natàlia Figueres, va anunciar que la nova biblioteca, situada en un edifici de l'antic escorxador, al parc de les Aigües, compartint espai amb l'Arxiu Comarcal de l'Alt Empordà, es començarà a construir el 2025. El cost del projecte es calcula que serà entorn dels 3,5 milions d'euros. A principis d'any es va començar el procés, amb voluntat de ser participatiu, de la redacció del pla funcional, un document que ha de definir els serveis que ha d'oferir la biblioteca i el dimensionament dels espais requerits per a la prestació d'aquests serveis. La capital de l'Alt Empordà, Figueres, amb més de

45.000 habitants, disposa de la biblioteca Fages de Climent, que és la biblioteca central comarcal. Però tots els municipis de més de 30.000 habitants han de tenir una biblioteca local de proximitat que s'ha de concretar en un pla municipal de biblioteques. Així ho estableix el mapa de la lectura pública de Catalunya (2014), que fa una radiografia de les necessitats i el tipus de servei bibliotecari que correspon a cada municipi en funció de diferents paràmetres, entre altres els de població, i estableix també uns estàndards, des de la superfície de programa –els metres quadrats útils–, una forquilla de personal, el fons que ha de tenir i un horari d'obertura setmanal. Segons el grau d'aplicació d'aquests estàndards es considera si la biblioteca és adequada o si cal ampliar-la o

traslladar-la, o si cal construir-ne una de nova. El mapa de la lectura pública ha de servir com a instrument de planificació per als ajuntaments en funció de la idiosincràsia i les característiques urbanístiques de cada ciutat.

"Ni un poble sense escola, biblioteca i telèfon" era l'ideari d'Enric Prat de la Ribera quan va ser elegit primer president de la Mancomunitat el 1914. Cent anys després, la xarxa de biblioteques es manté com el seu buc insignia. I el mapa de la lectura pública determina que els municipis de més de 5.000 habitants estan obligats a tenir biblioteca amb personal bibliotecari diplomada. Si es repassen els municipis de les comarques gironines en el mapa, Vilafant, amb 5.562 habitants segons les xifres de l'Idescat del 2022, és l'únic municipi de la

10

anys dura el litigi per la nova biblioteca de la Bisbal d'Empordà. Del 2013 és la sentència judicial emesa arran d'una denúncia d'un veí que obliga a enderrocar unes façanes de l'edifici construït. El juliol del 2022, en un recurs al contenciós, es va donar la raó a l'Ajuntament en el sentit de preservar l'edifici. La part contrària va apel·lar-hi i ara el cas és al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC).

demarcació sense una biblioteca. Un dels casos històrics de biblioteques no adequades és la de Banyoles. Es va inaugurar el 22 de gener del 1997 en una primera planta del número 155 al carrer de la Llibertat, al barri de la Vila Olímpica. El setembre passat, l'ajuntament banyolí va aprovar el programa funcional de la nova biblioteca central comarcal del Pla de l'Estany que se situarà a l'edifici de la Providència, davant dels jardins de la muralla i a tocar del renovat Museu Arqueològic, que preveu obrir les portes l'estiu del 2024. El document que marca les línies generals dels serveis que ha de donar la nova biblioteca comarcal del Pla de l'Estany determina que el centre ha de ser capaç de donar servei a una Banyoles de 30.000 habitants (ara en té uns 20.000). La intenció

és que la seva estructura sigui prou flexible per adaptar-se als canvis. Tindrà uns 3.000 metres quadrats —quatre vegades més gran que l'actual— repartits en diferents nivells. Junt amb les zones de lectura per a adults i per a mainada, hi haurà una sala polivalent, un espai per a activitats infantils, una sala d'exposicions, aules d'estudi de diferents dimensions per a estudiants de totes les edats, un espai de formació i de tallers, incloent-hi una cuina, un petit auditori i diferents sales de treball.

Un repàs als paràmetres del mapa de la lectura pública aplicats a la xarxa actual de biblioteques de les comarques gironines indica cinc semàfors vermells, segons els quals cal construir biblioteques locals de proximitat, perquè les localitats superen els 30.000 habitants. Són

els casos de Blanes —on ja hi ha una biblioteca comarcal—, a Lloret de Mar —que també té una biblioteca municipal—, Olot —on hi ha la Maria Vayreda— i Salt —que disposa de la biblioteca Ju Bohigas—. En alguns casos ja s'ha posat fil a l'agulla amb la redacció dels plans municipals de biblioteques. L'any passat, Blanes va redactar el pla de ciutat amb una subvenció de la Diputació de Girona, administració que ha atorgat un ajut per redactar el pla de Salt. Per la seva banda, Olot també ha començat la redacció del pla funcional de la nova biblioteca local de proximitat.

Hi ha un total de 23 biblioteques senyalitzades de color taronja, que indica que són equipaments no adequats, per espai, població i fons, i per tant són biblioteques que cal ampliar o traslladar en d'altres es-

pais. Quant a les biblioteques centrals comarcals, hi ha el cas de la biblioteca del Baix Empordà, encaïllat des de fa deu anys. Amb el nou edifici ja construït s'està pendent d'executar-se una sentència judicial de finals del 2013 emesa arran d'una denúncia d'un veí. La sentència declarava que dues de les façanes (la sud, al carrer Abat Oliva, i l'est) vulneraven el pla d'ordenació urbanístic del sector. El juliol del 2022 el jutjat de Girona va donar la raó al recurs de l'ajuntament bisbalenc per no enderrocar l'edifici. La part contrària hi ha recorregut davant el TSJC.

Un total de dotze biblioteques locals de la demarcació, seguint els paràmetres del mapa de la lectura pública, també necessiten ampliació o un nou espai. Són Bescanó, Cassà de la Selva, Castell-Platja

d'Aro, l'Escala, Roses i Sils. A més, n'hi ha que ja han posat en marxa la redacció de projectes amb ajuts de la Diputació. A finals d'aquest any s'ha d'acabar la redacció del projecte executiu de la nova biblioteca d'Arbúcies mentre que el 2021 es va redactar el de Caldes de Malavella. Els ajuts de la Diputació per a la biblioteca caldenca inclouen el mobiliari i la senyalització. El consistori de Caldes de Malavella projecta un nou equipament que inclogui també un centre cultural i sales per a entitats situat a la seu de l'antic ajuntament, al costat de l'actual biblioteca. Celrà també ha rebut un ajut de la Diputació per revisar el projecte bàsic i executiu al llarg d'aquest any. En el cas de Llança, va rebre el 2021 un ajut del PUOSC de la Generalitat de 120.000 euros per ampliar la biblioteca dins la casa de cultura. A principis de l'any passat es van iniciar les obres per construir la nova biblioteca a Santa Cristina d'Aro en una parcel·la al nou barri de la Teulera. Amb una subvenció de 800.000 euros aportats per la Diputació i la Generalitat, i després d'una aturada per l'encariment dels materials, les obres s'han reprenes i la idea és que finalitzin el setembre. El maig passat, l'Ajuntament de Tossa de Mar va aprovar la

Vilafant és l'únic municipi de la demarcació de més de 5.000 habitants sense biblioteca pública

redacció del projecte bàsic de construcció d'una nova biblioteca a la població. També està pendent de posar-se en funcionament la nova biblioteca pública de l'Estartit, Mar de Llibres. Les obres van començar a finals del 2020 i l'edifici ja està enllestit. Quant a les denominades biblioteques filials, situades en municipis de menys de 5.000 habitants, que necessiten ampliar-se, hi ha la de Sant Joan de les Abadesses, que disposa de l'ajut de la Diputació per al projecte executiu en un nou emplaçament. També té una subvenció de la Diputació per redactar el projecte la biblioteca de Vilobí d'Onyar. El 2021 es va començar a construir la biblioteca de Vilablareix, però es va paralitzar per renúncia de l'empresa adjudicatària. Les obres es van reprendre a finals de l'any passat.

Punts d'informació i lectura

El Servei de Biblioteques de la Diputació de Girona ofereix una Xarxa de Punts d'Informació i Lectura (XPIL) destinada a les localitats amb menys de 3.000 habitants. És un dels trets diferencials, un servei únic que hi ha a les comarques gironines. En total n'hi ha quinze. Per exemple, a Argelaguer, amb 417 habitants, tenen un fons de 3.767 exemplars, i l'any 2021 es van realitzar 175 préstecs. ■

Usuaris a l'aula d'estudi de la biblioteca de Banyoles

fotografiats dimarts passat a la tarda durant les vacances de Setmana Santa. També s'han habilitat taules d'estudi davant dels finestrals que donen a la plaça Catalunya ocupant part del passadís que condueix a les prestatgeries. A l'entrada hi ha dos ordinadors amb els quals es pot consultar el fons i la disponibilitat del llibre que es busca.

■ MANEL LLADÓ